Datum	30 juni 2025
Uw kenmerk	FeJg-25067898
Pagina	1 van 7
E-mail	Ondernemersloket@afm.nl
Betreft	Sectorbrief AIFM-light populatie

Geachte directie,

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) heeft een verkennend onderzoek (**het Onderzoek**) uitgevoerd naar fondsbeheerders met een AIFMD-registratie (de zogenoemde '**light-beheerders**' als bedoeld in artikel 2:66a Wet op het financieel toezicht (**Wft**)).[1] Met het Onderzoek heeft de AFM meer inzicht verkregen in de populatie.[2] Hiernaast heeft de AFM gekeken naar de risico's die binnen dit marktsegment bestaan. Een van de voornaamste bevindingen van het Onderzoek is dat een aantal normen niet of onjuist wordt nageleefd. Met deze brief laat de AFM weten wat zij van u als light-beheerder verwacht en benadrukt de AFM dat het voor u als light-beheerder met een registratie essentieel is om doorlopend aan de geldende normen te voldoen.[3] De AFM raadt u aan om de bevindingen uit deze brief goed te bestuderen en na te gaan of u voldoet aan de gestelde eisen voor light-beheerders en de daarbij horende verwachtingen van de AFM.

In de brief komen de volgende onderwerpen aan bod: de AIFMD-rapportageplicht, de definitie van retail- versus professionele belegger, het opstellen en verstrekken van het Essentiële informatiedocument, het gebruik van de <150 personen retailvoorwaarde, Wwft- en Sw-verplichtingen, de eigen verantwoordelijkheid van light-beheerders, en deregistratie van light-beheerders en hun fondsen. In de bijlage vindt u enkele praktische tips en links naar te raadplegen bronnen.

AIFMD-rapportageplicht

Light-beheerders zijn verplicht elk jaar informatie te verstrekken aan de AFM over de voornaamste financiële instrumenten waarin zij handelen, de voornaamste risicoposities en de belangrijkste concentraties van de

[1] De relevante wettelijke bepalingen die in deze brief worden genoemd, zijn te raadplegen via wetten.overheid.nl en eur-lex.europa.eu.

[2] U kunt het AIFM-light marktbeeld vinden op de AFM-website: Grote stijging in aantal AIFM-light beheerders.

[3] In april 2021 stuurde de AFM al eerder een sectorbrief aan light-beheerders. In die brief zijn de voorwaarden van het registratieregime uiteengezet en zijn aandachtspunten benoemd met betrekking tot de naleving van relevante wet- en regelgeving. U kunt deze brief vinden op de AFM-website: AFM wijst light-beheerders op relevante regelgeving.

door hen beheerde beleggingsinstellingen (de '**AIFMD-rapportage**').[4] De AFM kan met behulp van de data uit de AIFMD-rapportage onder meer systeemrisico's van (beheerders van) beleggingsinstellingen in kaart brengen. De AIFMD-rapportage vormt daarmee een belangrijk instrument voor het toezicht van de AFM. Het is dan ook van belang dat u tijdig, correct en volledig rapporteert aan de AFM.

De AFM heeft geconstateerd dat niet alle light-beheerders voldoen aan de plicht om deze informatie (tijdig) te verstrekken.[5] Het niet (tijdig) indienen van de AIFMD-rapportage betreft een overtreding van artikel 2:66a, derde lid, sub b, Wft. De AFM heeft de mogelijkheid om maatregelen te treffen tegen light-beheerders die de AIFMD-rapportageplicht niet naleven. Light-beheerders die de rapportage over het kalenderjaar 2024 (nog) niet hebben ingediend zijn per brief op 30 april 2025 gewezen op deze overtreding.

Definitie retail- versus professionele belegger

Bij de registratie van een fonds dient een light-beheerder aan te geven of het fonds aanbiedt aan professionele beleggers en/of aan niet-professionele beleggers (**retailbeleggers**). Professionele beleggers zijn beleggers van wie wordt verondersteld dat zij de kennis, ervaring en deskundigheid bezitten om zelf beleggingsbeslissingen te nemen en de daaraan verbonden risico's kunnen inschatten. Het gaat hierbij om partijen zoals banken, beleggingsondernemingen, pensioenfondsen, nationale overheden en grote ondernemingen. Retailbeleggers zijn beleggers die niet als professioneel worden geclassificeerd. Dit zijn bijvoorbeeld natuurlijke personen, kleine vennootschappen en kleine en middelgrote ondernemingen. Voor het aanbieden aan retailbeleggers zijn aanvullende voorwaarden van toepassing, om de bescherming van retailbeleggers te waarborgen. Het verschil tussen deze categorieën beleggers is dan ook van groot belang. Een voorbeeld van de aanvullende voorwaarden is de verplichting om een Essentiële informatiedocument (zie onderstaand) op te stellen en te verstrekken aan (potentiële) retailbeleggers. De AFM verwacht dan ook van een light-beheerder dat zij in staat is dit onderscheid te maken.

In het Onderzoek heeft de AFM gezien dat dit onderscheid niet altijd juist door light-beheerders wordt geïnterpreteerd. Zo menen sommige light-beheerders dat vermogende individuen kunnen worden aangemerkt als professionele beleggers of dat retailbeleggers zelf aan mogen geven dat zij als professioneel gezien kunnen worden, terwijl dit in geen geval mogelijk is. Indien er sprake is van een investering in een light-fonds kan een natuurlijk persoon in geen geval een professionele belegger zijn. Voor de definities van niet-professionele belegger en professionele belegger verwijst de AFM naar artikel 1:1 van de Wft.

Essentiële informatiedocument

Op aanbieders van retailbeleggingsproducten (of verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten) aan retailbeleggers berust de aanvullende verplichting om het Essentiële-informatiedocument (**Eid**) op te stellen en te verstrekken aan potentiële beleggers. Deze verplichting geldt dus ook voor light-beheerders die een

[4] Light-beheerders zijn op grond van artikel 2:66a, derde lid, sub b Wft verplicht jaarlijks een AIFMD-rapportage in te dienen.

[5] De deadline voor het indienen van de AIFMD-rapportage is 31 januari van het daaropvolgende kalenderjaar, of 15 februari in het geval van 'fund of funds'.

fonds aan retailbeleggers aanbieden. Dit document helpt beleggers bij het doorgronden en vergelijken van de aangeboden producten. Hierdoor krijgen zij beter inzicht in het karakter van het aangeboden product. Denk aan de strategie, risico's, kosten en het beoogd rendement.

De PRIIPS-verordening[6] vereist van aanbieders van beleggingsproducten (onder wie light-beheerders) dat het Eid tijdig aan retailbeleggers wordt verstrekt, namelijk vóórdat aan hen de mogelijkheid is geboden om in te stappen. Om aan dit vereiste te voldoen dienen light-beheerders het Eid op de website van de light-beheerder[7] te publiceren vóórdat aan potentiële beleggers de mogelijkheid is geboden in te stappen. Mocht het aangeboden product gedurende de aanbieding van karakter veranderen (bijv. wijziging in strategie risico's, kosten en het beoogd rendement), dan dient de light-beheerder het Eid hierop aan te passen en opnieuw beschikbaar te stellen aan (potentiële) beleggers.

In het Onderzoek heeft de AFM gezien dat niet alle light-beheerders voldoen aan haar plicht om het Eid op te stellen en te verstrekken aan potentiële investeerders en – indien nodig – de informatie uit het Eid te actualiseren. Zo stellen light-beheerders het Eid niet beschikbaar via hun eigen website, beschikken zij niet over een website om het Eid op beschikbaar te kunnen stellen, hebben zij het Eid nooit opgesteld, of zijn zij überhaupt niet bekend met het Eid en de verplichting hiervan. Het niet voldoen aan deze verplichting betreft een overtreding van de PRIIPS-verordening met als gevolg dat retailbeleggers zich niet goed kunnen vergewissen van het karakter en de bijbehorende risico's van de aangeboden producten.

Gebruik van <150 personen retailvoorwaarde

Wanneer een light-beheerder een fonds aanbiedt aan retailbeleggers en daarbij gebruikmaakt van de voorwaarde om rechten van deelneming aan minder dan 150 personen aan te bieden, geldt dat de aanbieding gericht moet zijn aan een duidelijk omschreven en afgebakende groep personen. Dit ziet nadrukkelijk op het aantal personen aan wie de aanbieding wordt gedaan, niet op het aantal daadwerkelijke participanten. Indien een light-beheerder gebruik maakt van deze voorwaarde, dient de light-beheerder ervoor zorg te dragen dat het aanbod aan minder dan 150 personen is gedaan. Ook moet de light-beheerder kunnen aantonen hoe zij aan de voorwaarde voldoet.

In het Onderzoek heeft de AFM gezien dat light-beheerders die gebruikmaken van de voorwaarde om een fonds aan minder dan 150 personen aan te bieden niet altijd kunnen aantonen hoe zij aan deze voorwaarde hebben voldaan. Dit is in het bijzonder van belang wanneer er op een website concrete en gedetailleerde informatie over het fonds is opgenomen, waarvan websitebezoekers kennis kunnen nemen. In zulke gevallen is vaak sprake van een aanbieding aan meer dan 150 personen.

Daarnaast is uit het Onderzoek gebleken dat soms via een omweg een fonds aan meer dan 150 personen wordt aangeboden. Uit het Onderzoek komt bijvoorbeeld naar voren dat in voorkomend geval een

[6] De Europese verordening Packed Retail and Insurance-based Investment Products (**PRIIPS-verordening**).
[7] Het Eid dient via enige website beschikbaar te worden gesteld, ook als uzelf – als light-beheerder – niet beschikt over een website.

light-beheerder beschikte over twee soortgelijke fondsen waarbij beide fondsen onder andere voorwaarden werden aangeboden aan retailbeleggers. Voor het ene fonds (**fonds A**) werd er aan het publiek aangeboden via een website waarbij geïnvesteerd kon worden vanaf € 100.000. Voor het andere fonds (**fonds B**) gold dat aan minder dan 150 personen zou worden aangeboden. Uit het Onderzoek van de AFM is gebleken dat meer dan 150 personen, die niet in staat of niet bereid waren om minimaal € 100.000 te investeren, via andere kanalen voldoende informatie kregen over fonds B, waardoor fonds B indirect aan meer dan 150 personen werd aangeboden.

Wwft- en Sw-verplichtingen
Evenals vergunninghoudende beheerders zijn ook light-beheerders wettelijk verplicht om doorlopend een zorgvuldige invulling te geven aan hun rol als poortwachter. Dit betekent dat zij moeten voldoen aan alle relevante verplichtingen uit de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (**Wwft**)[8] en Sanctiewet 1977 (**Sw**)[9].

Light-beheerders dienen ervoor te zorgen dat de door hen beheerde beleggingsinstellingen beschikken over een passend en actueel Wwft-beleid, gericht op het beperken en effectief beheersen van de risico's op witwassen en terrorismefinanciering.[10] Dit beleid dient evenredig te zijn aan de aard en omvang van de beleggingsinstelling. De risicobeoordeling, waarin de specifieke witwasrisico's van de organisatie inzichtelijk worden gemaakt, ligt ten grondslag aan de ontwikkeling van het beleid om de geïdentificeerde risico's te beperken en effectief te beheersen. Naast de eigen risicobeoordeling dienen ook de supranationale en nationale risicobeoordelingen (**SNRA** en **NRA**) bij het beleid te worden betrokken. De AFM benadrukt dat enkel beleid opstellen niet voldoende is: naleving in de praktijk is essentieel voor een effectieve invulling van de poortwachtersrol.

Uit het Onderzoek blijkt dat een deel van de light-beheerders niet aan alle verplichtingen voldoet. Zo ontbreekt vaak een (door de light-beheerder opgestelde) actuele en goed onderbouwde risicobeoordeling.[11] Daarnaast heeft de AFM tekortkomingen waargenomen onder meer op het gebied van het uitvoeren van risicogebaseerd cliëntenonderzoek naar beleggers en andere zakelijke relaties en de herkomst van het vermogen,[12] en het volledig en correct invullen van de periodieke Wwft-vragenlijsten van de AFM.

Eigen verantwoordelijkheid (ook bij uitbesteding)
De AFM verwacht van beheerders dat zij een actieve en kritische rol vervullen in het beheersen van hun wettelijke verplichtingen, ook wanneer werkzaamheden worden uitbesteed. Het is de verantwoordelijkheid van de light-beheerder om doorlopend te beoordelen of wordt voldaan aan de voorwaarden om onder het AIFMD-lightregime te vallen.[13] Indien dit niet (langer) het geval is, dient de beheerder de AFM daar onverwijld

[8] Artikel 1a, eerste en derde lid, onderdeel d, Wwft.
[9] Artikel 10b Sw juncto artikel 2 van de Regeling toezicht Sanctiewet 1977.
[10] Artikel 2c Wwft.
[11] Artikel 2b Wwft.
[12] Artikel 3 Wwft.
[13] Artikel 2:66a, eerste lid, onderdeel a, Wft en artikel 2, eerste lid, Gedelegeerde Verordening 231/2013.

van op de hoogte te stellen en binnen dertig dagen een AIFMD-vergunning ex artikel 2:65 Wft bij de AFM aan te vragen.[14]

Ook zijn light-beheerders zelf verantwoordelijk voor de volledigheid en actualiteit van hun registratie en de naleving van de relevante wet- en regelgeving. De AFM verwacht hierbij dat light-beheerders beleggers informeren indien essentiële informatie wijzigt die van toepassing is op de light-beheerder en/of haar fondsen, zoals bijvoorbeeld wijzigingen ten aanzien van de beleggingsstrategie.[15] Hiernaast dragen light-beheerders zorg voor correcte en actuele informatieverstrekking aan de AFM. Zo zijn light-beheerders verplicht nieuwe fondsen bij de AFM te registreren voordat deze worden aangeboden. Ook is het belangrijk dat light-beheerders de bij de AFM bekende contact- en adresgegevens van betrokken bestuurders en/of contactpersonen actueel houden. De AFM heeft in het Onderzoek geconstateerd dat dit in de praktijk regelmatig niet of onvoldoende gebeurt.

Daarnaast is het de AFM opgevallen dat veel light-beheerders gebruikmaken van dienstverleners, met name voor de naleving van de Wwft. Hoewel uitbesteding ondersteuning kan bieden, blijft de light-beheerder te allen tijde eindverantwoordelijk.[16] Deze verantwoordelijkheid kan niet worden overgedragen. Daarvoor is het nodig dat de light-beheerder zelf beschikt over voldoende kennis en vaardigheden, ook om kritisch het handelen van de dienstverlener te kunnen beoordelen.

Deregistratie
Mocht u als light-beheerder of (een van) uw fonds(en) (in de toekomst) niet meer actief zijn, dan is het belangrijk dat u zich zo spoedig mogelijk afmeldt bij de AFM via het AFM Portaal. Mocht u geen toegang hebben tot het AFM Portaal dan kunt u een e-mail sturen naar Meldingenaifmd@afm.nl. U dient in het kader van de deregistratie de volgende informatie ondertekend te overleggen:[17]

- een schriftelijke toelichting, eventueel inclusief ondersteunende documentatie, met daarin de reden van afwikkeling van de beleggingsinstelling en/of de beheerder;
- een bevestiging dat de vereffening en opheffing conform de fondsvoorwaarden en de toepasselijke wet- en regelgeving is geschied;
- een verklaring van de beheerder dat de beleggingsinstelling volledig is afgewikkeld en er over en weer geen rechten en plichten meer bestaan tussen de beheerder, de beleggingsinstelling en de beleggers; en
- een verklaring van de beheerder of sprake is van een dispuut en/of uitstaande claim van een belegger of schuldeiser.

[14] Op grond van artikel 2:66a, vierde lid, Wft.
[15] Voor meer informatie over essentiële informatieverstrekking, zie de 'Beleidsregel Informatieverstrekking'. U kunt deze vinden op de AFM-website: Publicatie herziene beleidsregel Informatieverstrekking.
[16] Artikel 10 Wwft.
[17] Hiervoor kunt u gebruik maken van het 'Meldformulier deregistratie uitgezonderde beheerder alternatieve beleggingsinstelling(en) en/of fondsen onder beheer'.

Uit het Onderzoek blijkt dat een deel van de geregistreerde light-beheerders feitelijk niet actief is. Het niet deregistreren bij inactiviteit heeft negatieve gevolgen voor de kwaliteit van het register en de effectiviteit van het toezicht. De AFM verwacht dan ook van light-beheerders die niet meer actief zijn dat zij zich (en/of het fonds) onverwijld deregistreren op bovenstaande manier. Hierdoor wordt ook voorkomen dat de AFM u betrekt in onderzoeken naar light-beheerders of ten onrechte overtredingen vaststelt ten aanzien van artikel 2:66a Wft (zoals de AIFMD-rapportageplicht). Zolang het fonds niet is gederegistreerd zijn alle verplichtingen (inclusief rapportageverplichtingen) op u als light-beheerder van toepassing.

Tot slot
De AFM verzoekt u de bevindingen in deze brief goed te bestuderen en na te gaan in hoeverre u voldoet aan de op light-beheerders van toepassing zijnde normen. Waar nodig verzoeken wij u uw bedrijfsvoering in lijn te brengen met de door de AFM geschetste verwachtingen.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

drs. J.P.J. Wensveen
Manager
Marktintegriteit en Handhaving

mr. N. van der Veen
Manager
Asset Management

Bijlage: praktische tips en te raadplegen bronnen

- Meer informatie over de AIFMD-rapportageplicht vindt u op de website van de AFM.[18] Bij vragen kunt u contact opnemen met Meldingenaifmd@afm.nl.
- AIFMD-rapportages kunnen worden ingediend via 'Rapportageverplichtingen' in het AFM Portaal: https://portaal.afm.nl.[19] Indien u nog niet over een AFM Portaal beschikt, kunt u zich onderaan de inlogpagina registeren. Hier vindt u een handleiding: https://www.afm.nl/~/profmedia/files/handleiding/invulinstructie-afm-portaal.pdf.
- Meer informatie over het Eid en de PRIIPS-verordening, zie: PRIIPs.
- Meer informatie over de reikwijdte van zowel de vergunning als registratieplicht AIFM vindt u hier: Reikwijdte: vergunning of registratieplicht AIFM.
- Meer informatie over de Wwft- en Sw-verplichtingen: de Wwft/Sw-Leidraad van de AFM[20], Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en Sanctiewet 1977.

[18] Zie: https://www.afm.nl/nl-nl/sector/beleggingsinstellingen/aifm/rapportageverplichtingen/aifmd-rapportage.
[19] Zie ook: https://www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2021/november/aifmd-rapportages-vanaf-2022-naar-afm.
[20] AFM update Wwft/Sw-Leidraad.